

Nominerte til Statsbyggs studentpris 2015

- NTNUs begrunnelse for nominasjonene.

TIL OG FRA UNDERVERDENEN

Ny metrostasjon på Lille Bislett i Oslo

Peter Kleven og Sixten Stavelin

Oppgaven tar utgangspunkt i konkrete behov og utredninger for en ny T-banestasjon på Lille Bislett i Oslo. Prosjektet utnytter metrostasjonens rolle som kollektivknutepunkt til å utvikle eksisterende byrom og kvaliteten på Lille Bislett videre. Stasjonen er prosjektert på byrommets premisser og er en tydelig støttespiller for optimal bruk av byrommene. Med denne tilnærmingen kommer Peter Kleven og Sixten Stavelin med et viktig innspill i en holdnings- og verdidiskusjon i arkitektur- og byutvikling. Den nye Metrostasjonen er prosjektert med enkle og presise grep nivå som understøtter overordnede valg på en fremragende måte .

Prosjektet

Høydeforskjellen mellom Maratonplassen og Ballplassen på Lille Bislett utnyttes til å etablere og utvide to urbane plassrom som kan brukes i fleksibel i alt fra hverdagsaktivitet til spesielle behov tilknyttet Bislett stadium.

Ved å benytte seg det eksisterende terrenget og integrerer stasjonen i landskapet fremheves den karakteristiske dråpeformen som omslutter Ballplassen, og bevarer den eksisterende hovedaksen i Bislettgata for bevegelse gjennom byrommet.

Byens gulv trekkes inn i stasjonen og forfatterne har fokusert på å skape en flytende overgang mellom inne og ute, mellom over og under bakken. Det øvre nivået i stasjonshallen, som en forlengelse av Ballplassen, skaper denne overgangen. Det er der stasjonen åpner seg mot omgivelsene og sørger for kontakt både utover til byrommet og innover i undergrunnen. Med ønske om et rent uttrykk har Peter og Sixten foreslått en enkel materialpalett og integrerte tekniske løsninger for å oppnå dette. Det er spesielt viktig å forstå stasjonen som et integrert element i et eksisterende byrom, og utnytte potensialet som omgivelsene gir. Stasjonen vil bli et viktig ansikt utad for mange reisende til og fra Bislett, med klar identitet og sterk områdetilhørighet.

Prosjektet tar utgangspunkt i en reell og viktig problemstilling. Studentene har god innsikt i planer og utredninger og anvender dem med et godt nivå av kritisk refleksjon i prosjektet. Oppgaven er meget profesjonelt utført og presentert. Studentene viser gjennom oppgaven et meget høyt ferdighets- og kunnskapsnivå. Enkelheten og bearbeidelsen av løsninger på mange skalanivå tyder på stor arbeidskapasitet og samtidig en god overblikk over fagfeltet arkitektur og byplanlegging.

BESPOKE

Parametrisk design som verktøy i arkitekturprosjektering
Sindre Johnsen

Sindre Johnsen's masteroppgave er et prosjekt som må anses som fremragende, relevant og nyskapende fra flere ulike betraktningssvinkler. Prosjektet er først og fremst et banebrytende og gjennomarbeidet eksempel på avansert teknologianvendelse i prosjektering, beslutningsstøtte og kommunikasjon innen arkitektfaget, og det peker fremover mot løsninger som vil tillate prefabrikasjon og skreddersøm innen områder der praktiske eller økonomiske forhold tidligere ikke har muliggjort dette. Han setter konseptet inn i en større kulturhistorisk og industriell kontekst og viser hvordan annen industri anvender ny teknologi i *mass customization* for å kunne tilpasse sine produkter til individuelle krav.

Sindre Johnsen søker i sitt arbeid å utforske grensene for hva dagens løsninger innen dataassistert parametrisk design tillater og i hvilken grad de er anvendbare på konkrete designoppgaver. Han viser at denne teknologien, som er i tidlig fase av sin utvikling, kan anvendes på en rekke områder og at det er essensielt at arkitekter engasjerer seg i utviklingen av verktøy for å sikre at relevante parametere legges til grunn og at brukeropplevelse og grensesnitt tilpasses arkitektens metodikk og begrepsapparat.

Johnsen tar utgangspunkt i avanserte applikasjoner og tilpasser og anvender disse på konkrete case for å teste relevans, ytelse og brukervennlighet. Caset han velger er en bygningstypologi som ofte er oversett av arkitekter, nemlig landbruksbygg. Denne bygningstypen utgjør over 1/3 av samlet bygningsmasse i Norge, og har følgelig en stor påvirkning på kulturlandskapet. Dette valget aktualiseres ytterligere ettersom nye forskriftskrav vil stille krav til at majoriteten av dagens fjøs ikke lenger kan anvendes. Det skal planlegges og bygges et betydelig antall nye fjøs, og Johnsen's prosjekt er et innspill i debatten om hvordan ny teknologi kan være viktige verktøy for beslutningsstøtte når byggeriet skal sikres god stedstilpassning, arkitektonisk kvalitet, funksjonelt gode løsninger, økonomi, økologi og bærekraft, husdyrvelferd og flere andre parametere.

I sitt case konkretiserer Sindre Johnsen hvordan flere tilsynelatende motstridende kriterier kan optimaliseres gjennom simulering for å gi arkitekt og byggherre det optimale grunnlaget for beslutninger. Konseptet kan enkelt tilpasses og videreutvikles og anvendelsesområdene vil kunne mange og bredspektrede. Der hvor kompleksiteten er spesielt høy, f.eks. sykehus, infrastruktur, produksjonsanlegg etc.), vil verktøyene kunne ha spesielt stor betydning. Sindre Johnsen presenterer et komplekst konsept på en fremragende måte gjennom video og multi-mediapresentasjoner.

RØD LØPER

Fra svømmehall til filmens hus
Karin Hylin og Camilla Åseng

Oppgaven tar opp et aktuelt samfunnsspørsmål fordi fullt brukbare bygninger i Norge i dag ofte fraflyttes, uten noen grundige undersøkelser og uten utvikling av planer for videre bruk. Oppgaven tar også opp et annet samfunnsspørsmål, nemlig hvilke konsekvenser det kan få når en bys offentlige rom privatiseres.

Den gamle svømmehallen i Bodø fra 1969, som er tegnet av arkitektkontoret Cappelen og Rodahl, har nå stått tom i 11 år. Svømmehallens beliggenhet i Rensåsparken er unik. Bygget er et enestående arkitekturverk og et verdifullt eksempel på tidlige funksjonalisme i Norge. Prosjektet er en undersøkelse av en mulig fremtid for den eksisterende svømmehallen. Dette skjer som et alternativ til aktuelle planer til Bodø kommune om salg av både bygg og park til en privat utbygger, som muligens ønsker å bygge boliger der. Oppgaven spør om det er mulig, med utgangspunkt i den eksisterende situasjonen, å gi svømmehallen nytt liv på en måte som viderefører dens opprinnelige kvaliteter på en ny-fortolket måte. Kan bygningen fortsette å være et allment tilbud til byens befolkning?

I masteroppgaven utvikles derfor et prosjekt der den gamle svømmehallen transformeres til "Filmens Hus". De eksisterende kinolokalene i Bodø er utilstrekkelige, og svømmehallen er godt egnet til filmvisning med sin lukkede karakter og mange mørke rom. Tolkning av den eksisterende bygningens karakter – "svømmehallens stemme" – har gitt grunnlaget for utviklingen av prosjektet. Oppgaven er en undersøkelse av hva disse tilstedeværende kvalitetene og det nye programmet kan tilføre hverandre. Hva er svømmehallens nye stemme? Den eksisterende bygningen ønskes rendyrket som "Filmens verden", hvor alle de ulike filmopplevelsene er samlet og *virkeligheten* stenges ute. Svømmehallen beholder sin opprinnelige karakter som en mørk hule i ubehandlet betong, men oppleves på nye måter gjennom den nye bruken.

For å invitere inn til den lukkede verdenen, foreslås et nybygg bestående av perforerte betongblokker som lyser opp i parken på kveldstid. Nybygget er forbundet med den gamle svømmehallen gjennom en bro som er starten på "den røde løper" som går tvers gjennom den eksisterende bygningen og fortsetter ut i parken. Denne røde akse er utgangspunktet for alle filmopplevelser i hele bygningen.